

STAAT

Van dezelfde auteur:

*Nepvuur* (poëzie, 1988)

*Mijn leven als museum* (brieven, 1993)

*Nieuwe vleugel* (poëzie, fotografie, 1995)

*Simpele ziel* (poëzie, 2002)

*De grote vakantie* (poëzie, 2004)

*Rode vlam* (poëzie, 2004)

*De verdwijnkunstenaar* (poëzie, 2004)

*De eenzame uitvaart* (verhalen bij de rand van het graf, 2005)

*Songloed* (poëzie, 2007)

*De gastspeler* (roman, 2009)

*Victoria* (poëzie, 2009)

*De humor van het theezakje* (essays, 2010)

*Een steek diep* (schetsen van verloren levens, 2011)

*Door* (poëzie, 2013)

*Moeder doen* (roman, 2013)

F. Starik

# STAAT

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

**N**ederlands  
letterenfonds  
dutch foundation  
for literature

Deze bundel kwam mede tot stand dankzij een werkbeurs  
van het Nederlands Letterenfonds

**G** Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van  
Van Grunsven Creative Management

© F. Starik 2015

Alle rechten voorbehouden

Boekverzorging Bureau Beck

Foto auteur © Keke Keukelaar

NUR 306

ISBN 978 90 468 1998 2

[www.nieuwamsterdam.nl/fstarik](http://www.nieuwamsterdam.nl/fstarik)

[www.starik.nl](http://www.starik.nl)



*geloof, broeder, niet in  
goden  
maar in  
jezelf:  
vraag niet,  
vertel.*

Charles Bukowski,  
*de adelaar van het hart*

## NEEM PLAATS

Ga rustig zitten.  
Je bent hier te gast.  
Zie je die stoel daar?  
Die staat voor je klaar, dus neem plaats.

| 7

Legitimatiebewijs? Verklaring van goed gedrag?  
Diploma's? Laatste belastingaanslag?  
Die moet dan wel definitief zijn.  
Met voorlopig kunnen we niets.

Hoe ben je verzekerd? Zorgpas?  
Tsjá, zo'n basispakket lijkt heel voordelig tot je één keer  
naar de tandarts gaat. Zie ik nu goed dat je een bril draagt?  
Inboedel? Brand? WA?

Ik ga voor jou in mijn dossier kijken. Weet je wat?  
Ik ontbreek je. Ik geef je een nummer, een naam: *Thomas*.  
Ik maak je opnieuw en compleet van buiten af aan.  
Mooi ben je zo. Prachtig.

Typ hier rechtsboven je inlogcode in en pas je wachtwoord aan.  
Herhaal je wachtwoord. Gebruik tenminste een hoofdletter  
en twee cijfers. Neem de naam en de leeftijd van je kat toen die stierf.  
Nee, geen lees- of diakritische tekens. Bevestigen. Opslaan.  
Je mag nu wel opstaan hoor.

Meld je straks thuis nog maar eens rustig  
en in alle gevallen opnieuw aan.  
En als dat niet meteen lukt  
dan nemen we de procedure online  
gewoon nog eens door.



OP



## TAFEL

Voor wie het leuk vindt om op een tafel te klimmen  
– en dat vind ik – om een toespraak te houden  
iets voor te dragen, een lied te zingen  
of gewoon om de wereld eens  
vanuit een ander standpunt te bezien:  
het nadeel van de tafel is de rand.

Toch is de rand van de tafel noodzakelijk.  
Zonder rand was de tafel geen tafel maar  
een wereld die geen einde nam  
en voor je het weet  
staat er een uitvinder op  
en noemt de zee die hij aanschuift stoel.

NEE NEE

Thomas duwt bij de mensen folders door de bus  
vertelt wat ze niet willen weten  
hadden ze maar een NEE NEE sticker  
op de klep moeten plakken, dus

| II

verspreidt hij zijn rotzooi door de straten  
maakt reclame voor spullen die hij zich zelf  
niet kan veroorloven en al kon hij dat wel  
wat moet hij ermee? NEE NEE.

Hij moedigt de mensen aan  
hun computer te laten repareren  
hun meubels te laten stofferen  
een vreemde taal, de zijne, te leren.

Dag na dag valt hij bij de mensen op de mat  
met uitroeptekens en in schreeuwerige kleuren  
vertelt dat men recht op korting heeft:  
hij van niemand, langs de deuren, langs de deuren.

## PASEN

Ik ben uit mijn kruis gescheurd  
en het is me niet gelukt mijn eigen avondmaal te kweken  
op de keukentafel nooit ontsproten  
en daarna vergeten kutzooi

het is dan ook best donker in jouw keuken  
geen wonder dat er niks gebeurt  
zegt mijn lief die al twee porties veldsla heeft geoogst  
je moet die uitgedroogde moestuintjes straks maar eens weggooien

zegt mijn lief goed je jas dichtknopen  
want je moet nog met de trein en je wil er niet mee te koop lopen  
hou het dicht bij jezelf dan merken de mensen niks van je scheur  
probeer om onderweg niet op te staan

op het station vraagt iemand of ik de weg weet  
en ik zeg ja en wijs dan moet je die kant op  
anders kom je nooit aan  
met je moestuintje  
weet ik veel waar  
je maar wilt wezen  
daar waar het allemaal gebeurt.

## HOTEL DE L'EUROPE

De portier op de stoep groet.

Portier nummer twee in de gang zwaait de deur voor ons open terwijl hij 'welkom' roept, gastvrouw nummer twee vraagt wat zij voor ons kan betekenen, precies wat gastvrouw nummer één ook al zo graag van ons wou weten.

| 13

De gastheer van de jassen vertelt ons dat hij Thomas heet en vraagt of we onze jas willen inleveren dan krijgen we in ruil een bonnetje waarvan het niks niet erg is als het kwijtraakt, verzekert ons de verstrekker van de bonnetjes Thomas onthoudt die jas ook zonder bonnetje wel. Ik excuseer me voor de gescheurde voering die gedeeltelijk uit de mouwen valt als de jassenman me afpelt, me ergens waar ik mij niet kan zien ophangt.

Dat moet straks allemaal nog een keer maar dan in omgekeerde volgorde.

Thomas blijkt tevens bevoegd tot uitdelen.

Hij trekt me behoedzaam weer aan. 'Het was niet moeilijk om u te vinden. U bent de laatste lunchjas die er hangt.'

Ik wist niet eens dat ik een lunchjas was.

De eerste gastvrouw wil graag weten of ze nog iets voor ons kan betekenen, gastvrouw nummer twee is diep in het hotel verdwenen dus zwaait de portier in de gang de deur voor ons open en achter ons dicht.

De portier op de stoep groet. Tot morgen!

## BAAS

In maart kocht ik een fraai kostuum  
van Afrikaanse snit. In de winkel paste ik de jas  
die paste en geloofde ik de broek. Thuisgekomen  
hield ik de broek voor mijn been en zag  
dat de broek te lang voor mij was  
borg het pak licht teleurgesteld in de kast  
en dacht voortaan iedere dag even aan de broek  
die me niet past. Het werd april, zelfs mei.  
Nog deed ik niets. Toen brak de dag aan  
dat ik het pak uit de kast tevoorschijn haalde  
dat ik de broek nu echt aantrok en zag dat het klopte  
de broek was te lang. Ik zou hem moeten inkorten  
maar hoe.

Een zomeravond, augustus, nauwelijks televisie  
stelde ik de strijkplank voor de beeldbuis op  
nam spelden uit de speldendoos  
de kaart met plakzoomband  
ging aan de slag met naald en draad en streek  
de plooiën glad, de broek op maat, voegde  
de daad bij waaraan ik al maanden dacht.  
September. Een pak dat past  
en dat ik nooit zal dragen.  
Al is de broek niet meer te lang  
de zoom is veel te dik en bobbelig geworden  
en glimt waar ik hem te lang en te heet heb gestreken.  
Niet glad.

Je ziet heel erg dat die jongen zijn broek  
zelf even op maat dacht te maken.  
Ik heb het leuke pak, weer maart, niet weggegooid.  
Ik zin op een list. Iets met een schaar.

## CONFECT

Voor mijn buitendeur ligt een gestreepte  
onderbroek, zo'n zwart gestreepte onderbroek  
die bij de Zeeman hier vier stuks voor een tientje doet  
de onderbroek die ik in veelvoud heb verworven.

| 15

Ik herken hem als de mijne: heb ik mijn onderbroek  
gisterenavond laat per ongeluk op straat geworpen?  
Ben ik naakt op het balkon gaan staan  
en gooide ik het ding naar buiten?

Wilde ik iets duidelijk maken?

Ik til het voorwerp voorzichtig op met de punt van mijn schoen  
en ruik eraan. Stinkt niet. Niks mis mee zo te zien.

De gedachte dat er mensen zijn die in dezelfde winkel  
dezelfde onderbroeken kopen. Dat andere mensen  
in mijn onderbroek rondlopen.

Niet te dragen.

## DE DANSER OP DE KADE

Dagelijks denk ik aan de man  
hier in de buurt die als de brug geopend was  
wild begon te dansen  
langs de Kostverlorenvaart  
en met zijn dans de schepen begeleidde  
die zand naar IJburg brachten

hij sliep in een verloren hoekje  
naast het skatepark en het hondenveld  
in de beschutting van het elektriciteitshuisje  
onder een struik en zijn matras  
was altijd van urine nat

en sommige baasjes  
ruimen de drollen niet op  
om goed duidelijk te maken  
dat ze schijt aan je hebben  
dat het smerig is om buiten te slapen

en mijn man woonde daar  
sliep in een klein hoekje  
tussen verachting en respect  
en nu is hij weg maar

hij danst voort in mijn gedachten.

## NEUS

Een neus beginnen is een militaire operatie.  
Eerst moeten de gaten geteld, op de gok  
een zakdoek getackeld, een verontwaardigde snuiter  
voortvarend van repliek gediend.

| 17

Een klontje dat.  
Er moet tenminste één bammetje opperdepop  
er dienen vitamientjes doorgeslikt tegen het tekort  
er moet straffe koffie worden gekookt

sigaretten gerookt tot asbak. Er dient  
onverrichterzake voor het raam te zijn gestaan.  
Dat moet van de documentairemaker, die vindt  
dat neuzen uit het raam staren. Veel.

Aan de neus voelen of de neus al bloedt.  
De neus die, als hij al een loopbaan had  
waar dan zoiets als een salaris bij hoorde  
sowieso niks zag, alleen maar rook.



## ZOLDER

Ze zouden een boek over je leven moeten schrijven  
of er een documentaire van maken  
de dingen die jij doet  
je gaat naar boven

vouwt de vlizotrap naar de zolder open  
beklimt hem doelmatig en steekt je kop  
boven het zolderluik uit  
nadat je het luik hebt opgetild  
en aan de haak hebt vastgezet  
je kijkt nieuwsgierig in je rotzooi rond

en de camera staat er al.

## PINKPOP

Misschien speelden ze het verkeerde liedje  
op de verkeerde plaats op de verkeerde tijd  
en om een verkeerde reden  
maar feit blijft

dat het ineens erg donker werd  
dat mensen naar hun mobieltje grepen  
om het weerbericht te raadplegen  
dat op de matrixborden rond het terrein  
het woord REGEN verscheen  
en even later

NOODWEER OP KOMST

en

BLIJF HIER

en

HET IS VERBODEN OM HET TERREIN TE VERLATEN  
terwijl je juist begon te overwegen  
of het misschien slim was om het terrein te verlaten  
nu en niet straks  
als dat noodweer daadwerkelijk losbarst  
en iedereen begint te rennen  
om weg te komen

op de heenweg scheen de zon  
heb je ruim een uur in de kokende hitte  
voor de poorten van de hel staan wachten  
tot je eindelijk naar binnen kon  
en nu moet dat allemaal andersom  
iedereen tegelijk dat gaat niet  
iedereen tegelijk

straks moeten we allemaal gehurkt in het gras gaan zitten  
liefst op open terrein

op tenminste vijftien meter afstand van mast of boom  
van alles wat ergens boven uitsteekt  
wie als enige blijft staan  
verandert in iets wat uitsteekt boven de rest  
in iets met weliswaar uitstekend zicht op het podium  
iets waar de hurkende massa alsnog  
vijftien meter verderop voor moet kruipen  
weg bij jou vandaan

en toen begon het  
hard te waaien en te regenen en te bliksemen  
tegelijk  
gingen beide confettikanonnen  
aan weerszijden van het podium  
met een luide knal en een hoop  
rookontwikkeling af  
en sloegen miljoenen veelkleurige papiersnippers  
onmiddellijk op natte mensen dood en bleven daar plakken  
op haren, op brillen, gezichten, hemden, jassen en broeken,  
op armen, op benen, op schoenen, in modderig gras  
en de massa juichte en danste en sprong  
men schreeuwde en lachte en zong luidkeels mee  
met het lied dat misschien per ongeluk werd ingezet  
maar nu over het gehele terrein werd meegezongen

extase wordt dat genoemd, maar extatisch was je niet  
geen moment dat je niet dacht aan dat jullie hier  
in de kou en de regen zouden moeten overnachten  
onder je weggooiponcho die bij nader uitvouwen  
uit beschermfolie bleek te bestaan  
bedoeld voor wie van plan is zijn woonkamer  
eens lekker met muurverf onder handen te nemen  
maar een jas kon je het niet echt noemen  
en wie zou er een storm in zijn woonkamer verwachten?